

**KONFERENCJA MONITOR EMIGRACJI ZAROBKOWEJ 2014:
„OBYWATELE POLSCY, OBYWATELE EUROPEJSCY”**

**Apel reprezentantów społeczności polskich uczestniczących w Konferencji
„Monitor Emigracji Zarobkowej 2014” do instytucji unijnych**

Każda osoba będąca obywatelem państwa członkowskiego UE jest obywatelem europejskim. Swoboda przepływu osób stanowi jeden z podstawowych filarów Unii Europejskiej i jest równie ważna jak swoboda przepływu usług, kapitału i towarów. Otwarcie przez poszczególne państwa swoich rynków pracy dla obywateli innych państw jest unikalnym przedsięwzięciem na skalę międzynarodową. Swoboda przepływu osób jest również najbardziej cenionym przez obywateli UE prawem – więcej niż połowa Europejczyków postrzega ją jako jedno z największych osiągnięć integracji europejskiej. Swoboda przepływu osób jest prawem przysługującym obywatelom europejskim. Bez niej nie ma Unii.

Swoboda przepływu osób stała się tak oczywistym elementem europejskiej rzeczywistości, że niektórzy zaczęli zapominać o jej znaczeniu. Ostatni kryzys ekonomiczny wywołał debatę, w której pojawiają się głosy kwestionujące tą jedną z czterech swobód. Debata ta opiera się na stereotypach i brakuje w niej rzeczywistej analizy danych. Gdyby opierała się na danych, byłoby widocznym, iż w rzeczywistości swoboda przepływu osób, jako integralny komponent jednolitego rynku UE, pobudza wzrost gospodarczy, a Europa potrzebuje nie mniej, ale więcej mobilności, daleko nam bowiem do poziomu mobilności dobrze rozwijających się gospodarek Stanów Zjednoczonych, Kanady czy Australii.

Jako reprezentanci diaspory polskiej w UE, obywatele Polski i obywatele Europy, chcemy zaznaczyć i podkreślić, że to nie korzyści socjalne są powodem dla którego obywatele polscy decydują się na wyjazd do innego kraju UE. To możliwość znalezienia dobrej pracy skłania ludzi do zmiany ich kraju zamieszkania. Polscy migranci ciężko pracują, są kreatywni i zmotywowani do osiągnięcia sukcesu, przyczyniają się oni też znacznie do wzrostu ekonomicznego kraju ich goszczącego np. poprzez płacenie podatków. Ich osobisty sukces zwiększa siłę gospodarki całej Unii. Cieszą się powszechnym szacunkiem pracodawców, którzy wysoko sobie cenią ich umiejętności, wiedzę i stosunek do pracy.

Jednocześnie rozumiemy, że realizacja swobody przepływu osób może tworzyć pewne wyzwania dla społeczności lokalnych i jesteśmy przekonani, że możliwe jest rozwiązanie tych trudności metodami już obecnie dostępnymi. W żadnym wypadku jednak nie możemy dopuścić do relatywizowania jednej z podstawowych wolności tworzących jednolity rynek UE. Rezygnując bowiem z jednej z czterech swobód, podważamy jednocześnie pozostałe.

Europejczycy wspólnie muszą podjąć wysiłki na rzecz odbudowania zaufania w projekt europejski, zgodnie z deklaracjami debaty z roku 2013, Roku Obywateli Europejskich – silna i zintegrowana Europa stanowi dziedzictwo dla przyszłych pokoleń obywateli UE. Aby dziedzictwo to zostało zachowane, musimy zadbać również, aby przyszłe pokolenie odebrało należyte wykształcenie i miało nieograniczone możliwości wyboru we wspólnej przestrzeni europejskiej, którą stworzyliśmy. Jednym z problemów, które napotykamy w naszej codzienności, a który może przesądzić o przyszłości naszych dzieci, jest brak rzeczywistej możliwości gwarantowanej przez *Dyrektywę Rady 77/486/EWG*

w sprawie kształcenia dzieci pracowników migrujących nauki języka ojczystego poza granicami kraju. To w efekcie ograniczy ich wybory zawodowe i rodzinne w przyszłości.

Prawo do poznania języka przodków i zachowania tożsamości kulturowej jest jednym z podstawowych praw obywatelskich. Brak możliwości nauki języka ojczystego przez dzieci migrujących obywateli europejskich utrudnia korzystanie ze swobód, jakie oferuje rynek wewnętrzny. Utrata znajomości języka ojczystego, szczególnie przez dzieci w wieku szkolnym, może być istotną przeszkodą w podejmowaniu decyzji o powrocie do kraju. Dobrze pojęta integracja europejska to tworzenie europejskiej rodziny z zachowaniem dostępu do kultury i języka ojczystego. Tak jak swoboda przepływu osób stanowi narzędzie realizacji wielkiego projektu europejskiego, tak prawo do nauki języka ojczystego ułatwia obywatelom UE korzystanie ze swobód rynku wewnętrznego bez utraty tożsamości narodowej. Na wielojęzyczności obywateli skorzysta również europejski rynek pracy i gospodarka unijna, tak jak korzystają już dziś z ich mobilności.

Niniejszym wzywamy instytucje UE, w szczególności Komisję Europejską i Parlament Europejski, aby stanęły w obronie jednej z czterech fundamentalnych traktatowych swobód, zasady swobody przepływu osób, mając na względzie pomyślność procesu integracji europejskiej. Swoboda przepływu osób przynosi nie tylko korzyści samym Europejczykom przekładając się na ich osobisty i zawodowy sukces, ale także przede wszystkim gospodarce UE. Nie pozwólmy na zaprzepaszczenie efektów długoletniej integracji europejskiej przez populistyczną retorykę tworzoną na potrzebę chwili. Pilnie potrzebne są działania na rzecz skutecznego egzekwowania praw wypływających z Traktatów, podjęcie działań ułatwiających korzystanie z nich w praktyce oraz propagujących wiedzę na ich temat.

Wzywamy również do wzmocnienia działań na rzecz zwiększenia poziomu wiedzy obywateli o statusie i prawach przysługujących im jako obywatelom UE, co ma dla nich istotne znaczenie w życiu codziennym. Prawa obywateli mogą być skutecznie dochodzone w oparciu o obowiązujący stan prawny, jednakże gwarancja tych praw na poziomie unijnym może stać się efektywniejsza dzięki wprowadzeniu odpowiednich „miękkich” instrumentów.

Europejska Unia Wspólnot Polonijnych jako przedstawiciel środowisk polskich w poszczególnych krajach UE zobowiązuje się do aktywnej współpracy z odpowiednimi instytucjami, zarówno unijnymi jak i krajowymi, aby zapewnić respektowanie praw wszystkich obywateli UE.

Wiedeń, 26 października 2014 r.